

GDP MSME ไตรมาสที่สองของปี 2564

และคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจ MSME ปี 2564 - 2565

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (GDP MSME) ไตรมาสที่สองของปี 2564 กลับมาขยายตัวร้อยละ 12.5 จากที่เคยลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสแรกของปีก่อน โดยมีมูลค่า 1,341,040 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต่อ GDP รวมทั้งประเทศเท่ากับร้อยละ 34.2 ลดลงจากสัดส่วนร้อยละ 34.7 ในไตรมาสที่แล้ว ขณะที่ GDP ของประเทศตามการประกาศของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2564 ขยายตัวร้อยละ 7.5

เมื่อพิจารณา GDP ตามขนาดวิสาหกิจ พบว่ามีการขยายตัวของทุกขนาดวิสาหกิจ เป็นผลมาจากฐานที่ต่ำในช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยวิสาหกิจรายย่อย (Micro) ขยายตัวได้ร้อยละ 20.8 รองลงมาคือวิสาหกิจขนาดกลาง (MEs) และวิสาหกิจขนาดย่อม (SEs) ที่ขยายตัวได้ร้อยละ 13.7 และ 9.2 ตามลำดับ แต่หากพิจารณาถึงแนวโน้มในการฟื้นตัวของธุรกิจแล้ว พบว่า MEs มีการฟื้นตัวได้เร็วที่สุด ขณะที่ Micro ไตรมาสนี้ยังฟื้นตัวได้ไม่ดีนักเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน เนื่องจากเป็นช่วงที่มาตรการช่วยเหลือด้านรายได้และมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายสิ้นสุดลง และยังไม่มีการขยายระยะเวลามาตรการดังกล่าวในช่วงนี้ สำหรับวิสาหกิจขนาดย่อม พบว่ามีการฟื้นตัวได้ช้าที่สุด โดยหลายธุรกิจได้รับผลกระทบโดยตรงจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด ทำให้ขาดรายได้และขาดเงินทุนหมุนเวียน ขณะที่การขอสินเชื่อใหม่กับสถาบันการเงินยังมีข้อจำกัดค่อนข้างมาก

สำหรับ GDP MSME ตามสาขาธุรกิจในไตรมาสนี้ มีการขยายตัวได้เกือบทุกสาขาเนื่องจากฐานที่ต่ำ แต่เมื่อพิจารณาถึงสัญญาณการฟื้นตัว พบว่า ธุรกิจบริการที่พักแรม ธุรกิจบริการด้านอาหาร ธุรกิจบริการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และธุรกิจบริการด้านข้อมูลและการสื่อสาร ยังคงฟื้นตัวได้ช้า ขณะที่ธุรกิจในภาคการผลิต ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และ ธุรกิจบริการด้านศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ เริ่มมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้น สำหรับสาขาธุรกิจที่ยังขยายตัวต่อเนื่อง ได้แก่ ธุรกิจการเกษตร ธุรกิจบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจบริการการศึกษา

อัตราการขยายตัวของ GDP MSME รายไตรมาส จำแนกตามสาขาธุรกิจ ปี 2562 - Q2/2564

หน่วย : ร้อยละ (yoy)

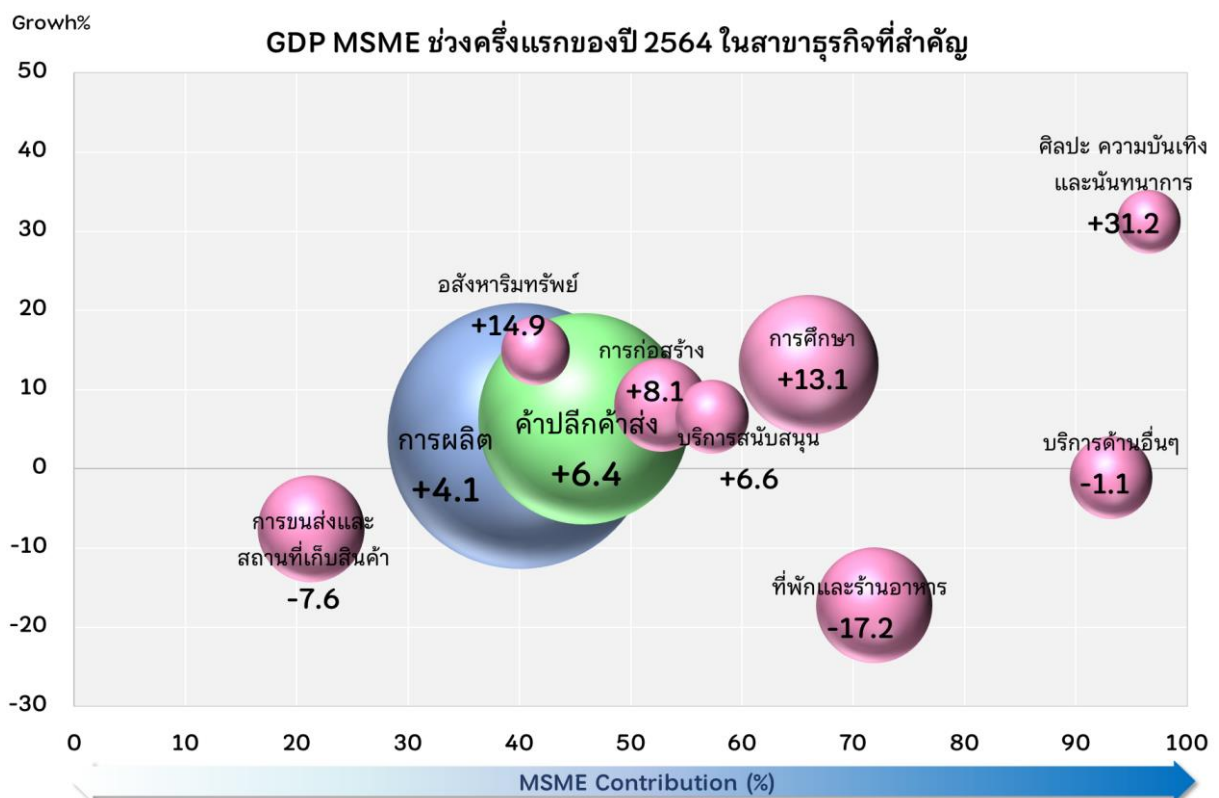
กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	2562					2563					2564		
	Q1/62	Q2/62	Q3/62	Q4/62	2562	Q1/63	Q2/63	Q3/63	Q4/63	2563	Q1/64	Q2/64	H1/2564
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	-0.3	-3.6	0.3	-4.7	-2.3	-4.1	3.1	5.3	6.8	2.7	7.9	8.6	8.3
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	-33.0	-30.0	-31.3	-32.4	-31.7	9.1	-7.9	-1.2	-3.9	-1.0	1.6	11.8	6.3
การผลิต	0.7	0.8	0.1	-1.5	0.0	-6.1	-17.9	-8.9	-4.4	-9.2	-2.7	12.5	4.1
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	21.7	24.2	17.4	12.3	19.1	-7.9	-20.6	-17.7	-21.2	-16.8	-6.1	4.2	-1.1
การจัดหาน้ำ การจัดการและบำบัดน้ำเสีย	0.4	-2.0	-2.4	-4.5	-2.2	16.7	14.2	14.1	17.9	15.7	1.6	9.1	5.5
การก่อสร้าง	0.2	0.5	-0.3	-5.7	-1.1	-9.8	7.1	10.3	-0.7	1.8	12.2	4.6	8.1
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์	10.5	8.7	8.6	8.5	9.1	4.5	-10.1	-5.3	-2.3	-2.9	3.0	11.1	6.4
การขายส่งและสถานที่เก็บสินค้า	11.0	10.1	10.3	11.1	10.7	-34.8	-56.3	-46.2	-45.5	-45.4	-18.6	10.4	-7.6
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	7.8	6.5	9.7	9.9	8.4	-21.4	-48.6	-37.7	-33.5	-35.0	-35.5	13.1	-17.2
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	25.9	28.7	28.1	30.6	28.4	-6.2	-6.5	-6.2	-5.4	-6.1	-6.0	-4.9	-5.4
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	-26.1	-26.4	-25.2	-25.6	-25.8	38.2	34.7	34.6	36.9	36.0	36.6	35.2	35.9
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	3.6	1.9	1.0	1.5	2.0	2.4	1.6	2.1	1.9	2.0	14.6	15.2	14.9
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	3.3	4.8	3.9	4.1	4.0	4.8	-6.0	-5.0	-4.4	-2.8	-11.4	-8.0	-9.8
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุนการศึกษา	12.3	13.4	15.2	14.7	13.9	9.4	-13.0	-8.0	-5.2	-4.2	0.0	15.1	6.6
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	-0.1	0.4	-1.8	-2.2	-0.9	16.1	15.3	17.8	18.0	16.8	13.5	12.8	13.1
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	-38.8	-39.0	-37.4	-36.6	-37.9	39.8	31.2	36.1	47.1	38.9	31.9	37.8	34.6
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	15.4	13.6	15.3	16.5	15.3	22.7	-39.2	6.5	4.7	-0.5	-2.7	103.9	31.2
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	7.8	6.7	6.1	6.9	6.9	8.1	-5.9	1.4	1.2	1.3	-2.7	0.9	-1.1
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	-1.1	-2.3	0.6	0.5	-0.6	3.5	-3.0	3.1	3.6	1.8	-1.3	4.8	1.6
รวม	3.7	3.1	3.0	2.5	3.1	-3.6	-17.1	-9.2	-7.1	-9.1	-2.5	12.5	4.2

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 16 ส.ค. 64

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภาพรวมสถานการณ์ของ MSME ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 พบว่า GDP MSME ขยายตัวได้ร้อยละ 4.2 และมีสัดส่วนต่อ GDP ประเทศเท่ากับร้อยละ 34.5 แต่เมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน จะพบว่าการฟื้นตัวยังช้ากว่าที่คาดไว้ในไตรมาสก่อน โดยมีสาเหตุหลักมาจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 ระลอกที่ 3 ที่เริ่มตั้งแต่ช่วงปลายไตรมาสแรกมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคมีความรุนแรงและกระจายเป็นวงกว้างมากกว่าการแพร่ระบาดที่ผ่านมา ขณะที่จำนวนผู้ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 ของประเทศ มีอัตราค่อนข้างต่ำและเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ รวมทั้งมาตรการล็อกดาวน์ที่ยังไม่ส่งผลต่อการควบคุมการแพร่ระบาดได้อย่างชัดเจน จะทำให้สถานการณ์ของธุรกิจ MSME ในช่วงครึ่งหลังของปี มีแนวโน้มฟื้นตัวได้ช้ายิ่งขึ้น

ในส่วนของแนวโน้มเศรษฐกิจ MSME ในช่วงครึ่งปีหลัง คาดว่า ธุรกิจขนาดกลางมีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวได้เร็ว จากโครงสร้างของธุรกิจและสถานะทางการเงินที่ค่อนข้างเข้มแข็งกว่าธุรกิจขนาดอื่นๆ ขณะที่ธุรกิจรายย่อยจะได้รับอานิสงส์จากมาตรการเงินเยียวยาและมาตรการกระตุ้นการใช้จ่าย ที่จะเริ่มอีกครั้งในไตรมาสที่ 3 แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ที่ยังรุนแรง อาจส่งผลให้มาตรการต่างๆ ไม่เกิดผลเท่าที่คาดไว้ รวมทั้งการเร่งฉีดวัคซีนป้องกันโควิด 19 ที่น่าจะดำเนินการได้อย่างเต็มที่ในช่วงไตรมาสสุดท้าย ดังนั้นเศรษฐกิจของประเทศ และ MSME จะเริ่มฟื้นตัวได้เต็มที่อย่างรวดเร็วที่สุดคือในไตรมาสสุดท้ายของปี 2564

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 16 ส.ค. 64

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ด้านสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศของ MSME ในช่วงครึ่งแรกของปี 2564 พบว่า MSME มีมูลค่าการส่งออก 509,409.6 ล้านบาท และเมื่ออยู่ในรูปดอลลาร์สหรัฐจะมีมูลค่า 16,765.0 ล้านเหรียญสหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 28.5 โดย MSME มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกต่อการส่งออกรวมเท่ากับร้อยละ 12.7 และเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกไปยังตลาดส่งออกหลักของ MSME พบว่าขยายตัวในทุกตลาด ซึ่งสาเหตุมาจากการ

พื้นที่ของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า และฐานที่ต่ำในช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญของ MSME สามลำดับแรกที่ขยายตัวต่อเนื่อง ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และ ผลไม้สด ด้านการนำเข้าของ MSME ในช่วงครึ่งปีแรกมีมูลค่า 597,182.8 ล้านบาท และเมื่ออยู่ในรูปดอลลาร์สหรัฐจะมีมูลค่า 19,382.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐขยายตัวร้อยละ 0.2 โดย MSME มีสัดส่วนมูลค่าการนำเข้าต่อการนำเข้ารวมเท่ากับร้อยละ 14.9 ทำให้ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของ MSME ขาดดุลการค้าเท่ากับ 87,743.2 ล้านบาท

ประมาณการเศรษฐกิจของ MSME ปี 2564

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ปรับประมาณการ GDP MSME อีกครั้ง ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ระลอก 3 ที่ ณ ปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมได้ และส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างทั้งในด้านครัวเรือนและเศรษฐกิจของ MSME ไทย โดยตัวเลข GDP MSME ที่คาดการณ์นี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าประเทศไทยจะสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดได้ภายในไตรมาสที่ 4 ของปี 2564

จากข้อมูลผู้ติดเชื้อในเดือนสิงหาคม 2564 พบว่า โควิด 19 ได้แพร่กระจายไปเป็นวงกว้าง และมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแต่ละพื้นที่อาจจะมีมาตรการควบคุมที่แตกต่างกันไป อีกทั้งเศรษฐกิจ MSME ไทยในไตรมาสแรกของปี 2564 ลดลงร้อยละ 2.5 จากผลกระทบดังกล่าวทำให้ปี 2564 GDP MSME อาจเติบโตได้ช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งจากการประมาณการ GDP MSME ของ สสว. โดยใช้ MSME IO Table และ Macro model คาดว่า **GDP MSME ปี 2564 จะเติบโตได้ร้อยละ 1.4 - 2.7 ลดลงจากการประมาณ ณ เดือน พฤษภาคม ที่คาดว่าจะอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.4 - 3.2** สาเหตุหลักเกิดจากยอดผู้ติดเชื้อยังคงสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ธุรกิจไม่สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ประชาชนเกิดการชะลอการเดินทาง และการใช้จ่ายในพื้นที่หลายจังหวัด รวมทั้งการชะลอตัวของการท่องเที่ยวภายในประเทศอีกด้วย

นอกจากนี้ยังเป็นผลจากการขยายตัวของการบริโภคทั้งภาครัฐและเอกชนที่ลดลงจากเดิมที่ประมาณการว่าจะเติบโตร้อยละ 1.8 เหลือเพียงร้อยละ 1.0 ถึงแม้รัฐบาลจะกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐผ่านโครงการสำคัญต่างๆ เช่น คนละครึ่ง เราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อระบบเศรษฐกิจที่กำลังเผชิญปัญหาอยู่ ณ ตอนนี้อยู่ ด้านการลงทุนของภาคเอกชนมีแนวโน้มเติบโตจากอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ และการลงทุนของภาครัฐที่เติบโตจากเดิมที่ประมาณการว่าจะเติบโตร้อยละ 3.5 เป็นร้อยละ 7.0 อีกทั้งภาคการส่งออกและการนำเข้าของ MSME ไทยมีทิศทางขยายตัวได้เพิ่มขึ้นจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา และ จีน เป็นต้น

จากปัจจัยดังกล่าว คาดว่าแนวโน้ม GDP MSME ทั้งปี 2564 น่าจะขยายตัวจากปี 2563 ที่มีมูลค่าเท่ากับ 5.367 ล้านล้านบาท ขยายตัวมาเท่ากับ 5.441 ล้านล้านบาท ในปี 2564

ตารางที่ 1 ประมาณการ GDP MSME ปี 2564 จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

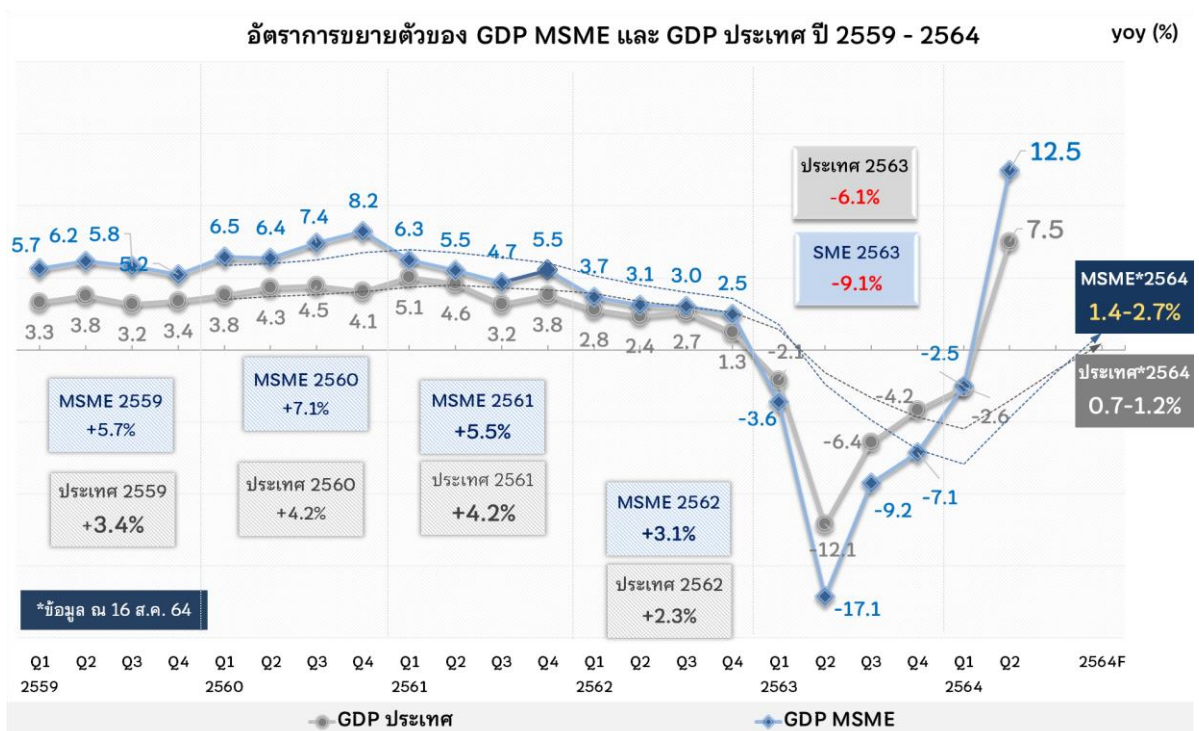
MSME by sector	%YoY
GDP MSME	1.4 – 2.7
- ภาคการเกษตร	0.8
- ภาคการผลิต	1.9
- ภาคการก่อสร้าง	1.9
- ภาคการค้าส่งค้าปลีก	1.9
- ภาคการบริการ	0.1

ประมวลผลโดย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 2 สมมติฐานเพื่อใช้ประมาณการตัวเลขเศรษฐกิจ ปี 2564 (ณ 20 สิงหาคม 2564)

อัตราการขยายตัวของ GDP MSME	ประมาณการ ปี 2564	
	ณ 5 พ.ค. 64	ณ 20 ส.ค. 64
	2.4% - 3.2%	1.4% - 2.7%
การลงทุนรวม	3.5%	7.0%
- เอกชน	2.3%	4.1%
- รัฐบาล	5.0%	9.5%
การบริโภคเอกชน	1.8%	1.0%
การอุปโภคภาครัฐบาล	4.5%	4.2%
ส่งออกสินค้า	11.0%	16.6%
นำเข้าสินค้า	18.0%	23.5%

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 16 ส.ค. 64

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ประมาณการเศรษฐกิจของ MSME ไทย ปี 2565

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ประมาณการ GDP MSME ปี 2565 ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าประเทศไทยจะสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ได้ภายในไตรมาสสุดท้ายของปี 2564 โดยสามารถจัดหาและกระจายวัคซีนป้องกันโรคระบาดโควิด 19 ได้อย่างน้อย 100 ล้านโดสภายในปี 2564 และเกิดภูมิคุ้มกันหมู่ภายในครั้งแรกของปี 2565 โรคระบาดโควิด 19 แพร่กระจายและมีความรุนแรงลดลง ซึ่งแต่ละพื้นที่ที่อาจจะมีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด

จากสมมติฐานดังกล่าว ทำให้เศรษฐกิจของ MSME ในปี 2565 เติบโตได้ดีขึ้น ซึ่งจากการประมาณการของ สสว. โดยใช้ MSME IO Table และ Macro Model **คาดว่า GDP MSME ปี 2565 จะเติบโตได้ร้อยละ 4.5** สาเหตุหลักเกิดจากจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันลดลง ส่งผลให้ธุรกิจสามารถกลับมาดำเนินการได้ตามปกติ ประชาชนกลับมาเดินทางและใช้จ่ายในพื้นที่หลายจังหวัด การท่องเที่ยวภายในประเทศกลับมาขยายตัวได้ รวมถึงการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นผลจากการขยายตัวของการบริโภคทั้งภาครัฐและเอกชนที่เพิ่มขึ้น ประมาณการว่าจะเติบโตร้อยละ 3.4 ส่วนในภาคการลงทุนของภาคเอกชนมีแนวโน้มเติบโตร้อยละ 6.0 จากอัตราดอกเบี้ยที่ยังอยู่ในระดับต่ำ และการลงทุนภาครัฐที่เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 อีกทั้งภาคการส่งออกและการนำเข้าของ MSME ไทยมีทิศทางการขยายตัวได้เพิ่มขึ้น จากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน เป็นต้น รวมถึงประเทศคู่ค้าชายแดนที่จะกลับมาดีขึ้น

จากปัจจัยดังกล่าว คาดว่าแนวโน้มทั้งปี 2565 GDP MSME น่าจะขยายตัวจากปี 2564 ที่ประมาณการไว้เท่ากับ 5.441 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 5.686 ล้านล้านบาท โดยเป็นการขยายตัวของ GDP ภาคการเกษตร ร้อยละ 3.4 GDP ภาคการผลิต ขยายตัวร้อยละ 5.1 GDP ภาคการก่อสร้างขยายตัวร้อยละ 5.0 GDP ภาคการค้าส่งค้าปลีกขยายตัวร้อยละ 5.1 และ GDP ภาคการบริการขยายตัวร้อยละ 3.2 โดยสาขาในภาคการผลิตที่มีอัตราเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ คือ สาขาการผลิตอาหารแปรรูป สาขาการผลิตเสื้อผ้าและสิ่งทอ สาขาการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ สาขาการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วน และสาขาการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนสาขาในภาคการบริการที่มีอัตราเติบโตอย่างมีนัยสำคัญ เช่น สาขากิจการภัตตาคารและร้านอาหาร เครื่องดื่ม สาขากิจการโรงแรมและที่พักอื่น ๆ สาขาบริการนำเที่ยว สาขาบริการการศึกษา และสาขาการขนส่ง เป็นต้น

ตารางที่ 3 ประมาณการ GDP MSME ปี 2565 จำแนกตามกลุ่มธุรกิจ

MSME by sector	%YoY
GDP MSME	4.5
- ภาคการเกษตร	3.4
- ภาคการผลิต	5.1
- ภาคการก่อสร้าง	5.0
- ภาคการค้าส่งค้าปลีก	5.1
- ภาคการบริการ	3.2

ประมวลโดย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 4 สมมติฐานเพื่อใช้ประมาณการตัวเลขเศรษฐกิจ ปี 2565 (ณ 20 สิงหาคม 2564)

อัตราการขยายตัวของ GDP MSME	ณ 20 ส.ค. 64
	4.5%
การลงทุนรวม	5.8%
- เอกชน	6.0%
- รัฐบาล	5.7%
การบริโภคเอกชน	3.4%
การอุปโภคภาครัฐบาล	-1.0%
ส่งออกสินค้า	4.9%
นำเข้าสินค้า	6.6%

ประมวลโดย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ฝ่ายวิเคราะห์สถานการณ์และเตือนภัยทางเศรษฐกิจ

GDP MSME รายไตรมาส

ส่วนติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ (ณัฐกรฤดี) nattakrit@sme.go.th

การประมาณการ GDP MSME

ส่วนพัฒนาเครื่องมือและประมาณการเศรษฐกิจ (ธนบดี/พศุตม์) thanabodee@sme.go.th/pasut@sme.go.th